

VAN DE DEKEN

De dijk gedicht

mr. M.W. Guensberg

U kent allen het verhaal van onze kleine volksheld Hansje Brinkers die een dijkdoorbraak voorkwam door met zijn vinger een gaatje in de dijk te dichten. Ik moest aan de kleine Brinkers denken toen het College van Afgevaardigden op 26 juni 2002 in overtuigende meerderheid stemde voor de Verordening op de Praktijkuitoefening, onderdeel Resultaatsgerelateerde Beloning.

Binnenkort wordt gezien of het verbod van resultaatsafhankelijk declareren minder knellend kan worden ingericht, met handhaving van de kernwaarden van ons beroep

De Algemene Raad nam het initiatief voor deze verordening, die niet meer en niet minder omvat dan Gedragsregel 25 lid 2 en 3, om het gat dat in de orderegelgeving dreigde te ontstaan door het besluit van de Nederlandse Mededingingsautoriteit van 21 februari 2002 te dichten. Eerder was al bezwaar tegen dat besluit gemaakt, maar de door de Orde te beschermen belangen zijn zeker niet gediend met de onzekerheid die kleeft aan het afwachten van het uiteindelijke procesresultaat. Dat resultaat wordt desalniettemin afgewacht maar ondertussen is dus wel de maatregel getroffen die de Mededingingsautoriteit ook zelf suggereerde: het opnemen van het verbod van no cure, no pay en van quota pars litis in een verordening. Daarmee staat weer onbetwistbaar vast dat advocaten en dus ook letselschadeadvocaten zich nog steeds aan het verbod hebben te houden.

De suggestie is wel eens gewekt dat de door de Algemene raad gevolgde en door het College van Afgevaardigden gesteunde lijn van doen heeft met een competentiestrijd of met een prestigeslag. Niets is minder waar. Niet economisch gewin voor advocaten maar bescherming van de positie van de cliënt is drijfveer geweest. De Algemene Raad neemt ook de opdracht om datgene te doen wat redelijkerwijs noodzakelijk is om de kernwaarden van het beroep van advocaat te beschermen uitermate serieus.

Of de nieuwe verordening in de huidige vorm lang stand zal houden moet nog worden gezien. Ik doel hier niet op veel angst voor vernietiging van de verordening door de Kroon. Alle signalen staan wat dat betreft op groen, want het Ministerie van Justitie heeft zich tot op heden juist een groot voorstander betoond van handhaving van het verbod op no cure, no pay en quota pars litis. Ik doel echter wel op de afspraak die is gemaakt om binnen ongeveer een jaar te bezien of veruiming van de mogelijkheden van resultaatafhankelijk declareren naast handhaving van de kernwaarden van ons beroep wenselijk is. De overlegcommissie gedragsregels van de Algemene Raad is in dit kader verbreed met een aantal materiedeskundige advocaten en deze commissie werkt met de Algemene Raad aan een notitie die in het voorjaar 2003 in het College van Afgevaardigden zal worden behandeld. Ook zullen de Raden van Toezicht discussie op plaatselijk niveau entameren, opdat de signalen van de balie goed opgevangen en gefilterd kunnen worden.

Aan de hand van onderzoek en discussie zal zonder vooringemenheid worden vastgesteld of het huidige verbod minder knellend kan worden ingericht, of dat wenselijk en wellicht noodzakelijk is, en of gevaarstelling in relatie tot de goede praktijkuitoefening door advocaten kan worden voorkomen.

Intussen mag zeker niet worden vergeten dat er ook nu reeds uitzonderingen op het verbod mogelijk zijn. Het geldende regime is minder star dan tegenstanders ervan suggereren. In bijzondere gevallen zoals omschreven door het Hof van Discipline* bestaat geen wezenlijk bezwaar tegen een afspraak waarbij de verhoging van een lager tarief in geval van het bereiken van een positief gevolg wordt gerelateerd aan een percentage van de waarde van dat positieve gevolg, mits dat lagere tarief maar kostendekkend is en voorziet in een bescheiden salaris voor de advocaat en mits de uiteindelijke honorering alle omstandigheden in aanmerking genomen maar redelijk is. Met name ook voor de categorie particulieren die net niet meer in aanmerking komt voor gesubsidieerde rechtsbijstand kan een dergelijk systeem betekenisvolle voordelen bieden. ■

* HvD, 2589, *Advocatenblad* 30-4-99, HvD, 2474, *Advocatenblad* 19-3-99